

'De Cero a Siempre' çocuklarımızın erken yaşlarına karşı sorumluluğumuz

**Juan Manuel Santos
Calderón**
Kolombiya Devlet Başkanı
ve 2016 Nobel Barış
Ödülü Sahibi

Erken çocukluk dönemine yatırım yapmak, bir ülkenin hem bugün hem de gelecekte yapacağı en iyi taahhüttür. Bu önermeye dayanarak, Kolombiya'da "De Cero a Siempre" (Sıfırdan Sonsuza) olarak bilinen, vatandaşların hayatları boyunca, doğumlarındaki dezavantajlı koşulların sürdürülmeyeceği, eşitlikçi bir toplum elde etme amacı ile kapsamlı bir politika tasarladık.

Çocuklarımız şu anda inşa ettiğimiz barışçıl Kolombiya'nın tam merkezinde yer almaktadır. Bu nedenle, aynı konuda uluslararası gündemle birlikte ilerleyebilmek amacıyla, öngörüye sahip bir erken çocukluk dönemi politikası tasarlanmasının aciliyetini anlıyoruz.

Yapılan araştırmalar beynin yaşamın ilk beş yılında en hızlı gelişimini yaşadığını ve bu yaş grubuna yapılan yatırımın en yüksek sosyal getiri oranlarına sahip olduğunu kanıtlamıştır. Bu kanıtlara dayanarak ve çocuk haklarının korunmasını gündemimizin ilk maddesine taşıyarak, ülke çapında nerede yaşarlarsa yaşasınlar, çocukların buldukları her yere özel olarak uyarlanabilecek, kapsamlı bir bakım programı oluşturmaya karar verdik. Özel sektör, sosyal ve toplumsal örgütler, akademik ve uluslararası işbirliği kuruluşlarını da bu projeye davet ettik.

Başlattığımız bu zorlu girişim etkin bir kamu politikasını tasarlama, yönetme, uygulama ve yatırım yapma şeklimize yenilikçi bir yaklaşım gerektiriyordu. Yedi yıldır uygulanan program ve erken çocukluk dönemine yapılan yatırımlarda yaşanan görülmemiş bir artış sayesinde, Kolombiya, nüfusun bu kesimi için entegre bakım kapsamını önemli ölçüde genişletmeyi başardı. Böylelikle 2010 yılında 400.000 çocuğa bakım sunarken bugün %50'si savunmasız koşullarda yaşayan 1,2 milyondan fazla çocuğa bakım sunabiliyoruz.

Entegre bakımın öznesi tüm çocuklar

De Cero a Siempre politikası, çocukları eylemlerimizin merkezine taşıyarak, hayatlarında değişiklikler yaparak ve genel gelişimlerini destekleyerek erken çocukluk dönemi bakımına yaklaşım biçimimizi değiştirdi. Günümüzde bakım, nominal olarak sağlanmaktadır. Her çocuk adı, soyadı, kimlik numarası ve yeri ile kayıtlıdır. Ayrıca, çocuklara sunulan tüm bakım hizmetleri düzenli olarak izlenir ve takip edilir.

Bunun gerçekleşebilmesi için, her çocuğun doğumundan 6 yaşına gelinceye kadar alması gereken bakımı tanımlayan, politikanın ana yönetim aracı olan

△ Fotoraf: Secretaría de Prensa de la Presidencia de la República de Colombia

Ruta Integral de Atenciones'i (Entegre Bakım Rotası) oluşturduk. Tüm çocuklara sunulan bu hizmetlere öncelik verilmiştir. Örneğin, Doğum Nüfus Kaydı'nın yapılması, Sağlık için Genel Sosyal Güvenlik Sistemi'ne üye olmaları, tam bir aşılama programının oluşturulması, beslenmenin izlenmesi, aileler ile çocuğun bakımını üstlenenlerin bakım ve çocuk yetiştirme için eğitim alması vb hizmetler vardır. Bu hizmetler, erken çocukluk dönemi politikamızın yürütülmesini denetleyen ve takip eden kurumsal kayıt ve izleme sistemleriyle takip edilir. Bu sistemler ise riskli durumları önlemek ve riskli durumlar oluştuğunda sorunları düzeltebilmek için adım atmak açısından çok önemlidir.

Sektörler arası ortak bir çaba

Entegre bakımın kaliteli ve bütüncül bir şekilde sağlanabilmesinin önünde yer alan zorluklarla baş edebilmek için gereken hem kurumsal hem de teknik olarak uzmanlaşma ulusal düzeyde, farklı departmanlar ve belediye düzeylerindeki birimler arasında büyük bir koordinasyon kurulması için çaba göstermemizi gerektirdi. Tüm bu çalışmaları uygulamak için ise, finansal ve teknik kaynakları

erken çocukluk dönemi girişimlerini kalkınma planlarına dâhil etmenin yanı sıra bölgesel talebin kurumsal tedarikle eşleştirilmesine aktarabilmemiz gerekiyordu. Bu yüzden *Comisión Intersectorial para la Atención Integral de la Primera Infancia*'yı (Erken Dönem Çocuklukta Entegre Bakım için Sektörler arası Komisyon) kurduk ve bir araya gelerek entegre bakım sağlama görevini üstlenen tüm kuruluşların eylemlerini koordine edecek olan ve politikamızın hedefleri doğrultusunda bir yapı oluşturduk.

Ortaklıklar oluştur

Yukarıdakilere ek olarak, bir dizi değerli kamu-özel ortaklığı kuruldu ve bunlar politikanın yapılandırılması, uygulanması ve tanıtımı sürecinin tamamında önemli bir rol oynadılar.

“Nerede olursa olsun, ülkedeki tüm çocukların belli yaşam koşullarına göre ayarlanabilecek kapsamlı bir bakım programı oluşturmaya karar verdik.”

Bir hükümet olarak sivil toplum örgütleri, özel sektör şirketleri, akademisyenler ve erken çocukluk dönemi gelişimi üzerine çalışmaya gönüllü olarak hizmet veren uluslararası işbirliği kurumlarının muazzam katkısı bizi derinden etkiledi. Bu eylemlerin politikalar ile eşleştirilmesi ve devletle koordinasyon içinde olması için gerekli koşulları yaratmaya hazırдық. Böylelikle hepimizi birleştiren hedefin kapsamı genişletilecek, entegre erken çocukluk dönemi gelişimi teşvik edilecekti.

Ortak sorumluluğu teşvik etmek

Ortak sorumluluk ilkesi; aile, devlet ve toplumun, gebe kadınlarla çocukların (bizim durumumuzda erken çocukluk dönemi çağındaki çocukların) haklarına kefil olmasını öngörmektedir. BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin ve bu konudaki ülkemiz yasalarının bu yol gösterici ilkeyi göz önünde bulundurarak geliştirdiğimiz politika ise kültürel değişimi teşvik etmeyi ve çocukluk bakımını en önemli öncelik haline getirmek için sosyal normları etkilemeyi amaçlamaktadır. Bunun için de çocukların genel gelişiminde ailelerin oynadığı kritik rol vurgulanarak, yerel topluluğun aileleri desteklemede proaktif rol oynaması teşvik edilmelidir.

Gelişime entegre bir bakış açısı

De Cero a Siempre politikasının, eylemleri çocukların gelişiminin sadece bir yönü üzerinde yoğunlaştırması yeterli değildir, her şeyi kapsayan bakım konseptini dikkate almamız gerekir. Bu görüş, çocukları kendi gelişimlerinde etkin bir unsur olarak görmektedir. Yani çocukların aileleri, her gün çocuklarla çalışan öğretmenleri ve bu tür programlarla projeleri tasarlayan herkes için yeni koşullar belirlenerek uygulamaya alınmalıdır.

Politikaların Kolombiya'daki çocukların yaşamındaki karşılığı neydi?

De Cero a Siempre politikası, bu hükümetin daha iyi bir ülke inşa etmeye yardımcı olmak için birkaç alanda yürüttüğü büyük çabaların bir başka örneğidir.

Kurulacak olan daha iyi bir Kolombiya ise, barış kuşağının mümkün olan en iyi koşullarda yetişebilmesini taahhüt etmemizi gerektirmektedir.

2010'dan bu yana, refah alanına 6,8 milyar Dolar'a yakın yatırım yaptık. Bunun yanı sıra bölgesel kurumların yatırım yaptığı kaynaklar ve politikada belirtilen eylem çizgisini uygulamak için kamu-özel sektör ortaklıklarıyla yönetilen 100 milyon Dolar gibi yatırımlar da bulunmaktadır.

Politika şu anda uygulanmakta ve ülkedeki tüm bölgelerde ilerleme kaydedilmektedir. Söz konusu bölgeler, yarım yüzyıl süren silahlı çatışmanın ardından yeniden doğumların yaşandığı bölgelerdir. Ulusal 32 departman ile ülkedeki belediyelerin neredeyse üçte biri arasında kurulan teknik işbirliği süreçleri aracılığıyla, yerel yönetimlerle paydaşların politikayı yönetme ve uygulama yeteneklerini güçlendirmeyi başardık.

Doğru bakımı sağlayarak, gebe anneler ve çok küçük yaştaki çocuklara verilen bakımın insancillaştırılması ve esnekliği konusunda muazzam bir ilerleme kaydedildi. Ayrıca ilköğretim sürecinin aşamaları yeniden tanımlandı ve güncellendi, erken çocukluk döneminde entegre bakım sağlama konusunda bugüne kadar 150.000 eğitime eğitim verildi.

Yaşamın İlk 1.000 Günü bakım programı kapsamında, 6 yaşın altındaki 4 milyondan fazla çocuk Sosyal Güvenlik Sistemine kaydedildi ve 1 yaşın altındaki çocukların %95'i zaten aşılanmıştı. Buna ek olarak, hem çocuklara bakım sunanların hem de ailelerin bakım ve çocuk yetiştirme yeteneklerini güçlendirmek amacıyla, savunmasız bölgelerde yeni doğanlara 7.400 'yeni bebek seti' dağıtımı da dâhil olmak üzere çeşitli stratejiler kullanarak çalışmalarımızı sürdürdük.

Okuma ve kültürel mirasa erişimi teşvik etmek amacıyla ilköğretim okulları ve halk kütüphaneleri için tasarlanan 15 milyondan fazla kitap ve uzman materyal dağıttık ve 227 okuma odasının açıldığı bir çalışma gerçekleştirdik. Ülkemiz genelinde açtığımız 274 yeni çocukluk gelişim merkezi sayesinde, çocukların hayatlarının sonsuza dek değişmesine yardımcı olabildiğimiz için de gurur duyuyoruz.

Ayrıca, 2030 yılına kadar Kolombiya'daki kronik dengesiz beslenme sorununu ortadan kaldırma görevini üstlenen yeni bir girişim olan *Generación Cero Desnutrición* (Dengesiz Beslenmeyi Sıfırlayan Nesil) adlı yeni bir inisiyatif oluşturmak üzere 40'in üzerinde kamu ve özel sektörden oluşan bir ortaklığın ittifakına da katıldık.

Erken çocukluk dönemi meseleleriyle ilgili işbirliğinin sonuçlarını pekiştirmek amacıyla, tüm ülkelerimizde bu nüfus kesimine ulaştırılan bakımı kademeli olarak geliştirmemize yardımcı olacak bir araç olan *Agenda Regional para el Desarrollo Integral de la Primera Infancia en países de Latinoamérica y el Caribe*'yi (Latin Amerika ve Karayip Ülkelerinde Entegre Erken Çocukluk Dönemi Gelişimi için Bölgesel Gündem) oluşturabilmek için Inter-American Dialogue analiz merkezi, Bernard van Leer Vakfı ve başka kurumlarla ortak bir çalışma yürüttük.

“De Cero a Siempre politikası çocukları eylemlerimizin merkezine taşıyarak, hayatlarında değişiklikler yaparak ve genel gelişimlerini destekleyerek erken çocukluk dönemi bakımına yaklaşma biçimimizi değiştirdi.”

De Cero a Siempre politikasının karşılaştığı sorunlar

Kolombiya, geniş kapsamlı bir değişim çağını yaşıyor ve sonuç olarak De Cero a Siempre politikasının, erken çocukluk döneminin devam eden ihtiyaçlarına her zaman cevap vermesini sağlamak için hassas ayarlı bir uygulama olması gerekecek.

En önemli zorluklardan biri, yüksek kaliteli entegre bakımın evrensel olarak uygulanmasını sağlamak ve özellikle ilgi ve alaka gerektiren çocuklara, özellikle de silahlı çatışmadan en çok etkilenen bölgelerde yaşayan çocuklara odaklanmaktır. Bu görev ise politika oluşturma, uygulama, izleme ve değerlendirme konularında herkesin taşıdığı sorumlulukları net bir şekilde tanımlamak adına ulusal ve bölgesel örgütler arasında yüksek düzeyde koordinasyon içermektedir.

Aynı durum ülkemizin çocuklarının iyiliği için son derece yakın ilişkiler içerisinde çalıştığımız sivil toplum ile kamu ve özel sektördeki çeşitli kurumlar için de geçerlidir.

Önceliğimiz barışın korunması

Bernard van Leer Vakfı, 60 yıl önce çocuklara yönelik çabalarını yoğunlaştırmak için akıllıca bir karar aldığı sırada, Kolombiya Devleti de De Cero a Siempre politikasıyla çocukları eylemin merkezine taşımayı tercih etmişti. Barış nesli için bırakabileceğimiz en iyi miras bu olacaktır; böylelikle Kolombiya'nın herkesin haklarını doğmadan önce bile tam olarak kullanabilmesini sağlamak için görevini sağlam bir şekilde sürdürmesini sağlayan sağlam bir temel inşa edilmiş olacaktır.

Çocuklarımız sadece gelecek değil, Kolombiya'nın bugünü ve barış içinde yaşayan bir dünyanın ta kendisidir!

“Ülkemiz genelinde açtığımız 274 yeni çocukluk gelişim merkezi sayesinde çocukların hayatlarının sonsuza dek değişmesine yardımcı olabildiğimiz için de gurur duyuyoruz.”